

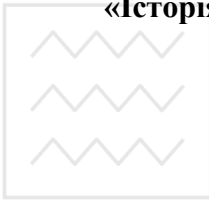

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра суспільних дисциплін

07-04-05

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до вступного випробування з дисципліни
«Історія України» для абітурієнтів НУВГП

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рекомендовано до друку
науково-методичною радою НУВГП,
протокол № 3 від 29 квітня 2015 р.

Рівне – 2015

Методичні рекомендації до вступного випробування з дисципліни «Історія України» для абітурієнтів НУВГП – Рівне: НУВГП, 2015 – 29 с.

Упорядник: О. В. Крупка, кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін

Відповідальний за випуск: Ю.В. Пелех, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Основні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників з дисципліни.....	3
3. Зміст програми вступного випробування з дисципліни.....	5
4. Критерії оцінювання тестових завдань.....	25
5. Рекомендована література	26
6. Інформаційні ресурси.....	28

© Крупка О. В., 2015

© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2015

I. Загальні положення

Вступне випробування з дисципліни «Історія України» проводиться у формі тестування, мета якого – оцінювання рівня навчальних досягнень осіб, які вступають до Національного університету водного господарства та природокористування і не атестовані з історії України.

Програму вступного випробування з предмету «Історія України» розроблено з урахуванням чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1276 від 05.11.2014 р.). Тест складається із завдань, працюючи над якими, вступники можуть продемонструвати різнобічні знання та вміння з історії України. Кількість завдань за темами визначається обсягом годин, відведених на їх опрацювання в школі.

II. Основні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників з дисципліни

Вступники повинні:

- **знати, застосовувати та пояснювати на прикладах** історичні поняття і терміни;
- **розпізнавати** історичні події, явища і закономірності, **установлювати** причинно-наслідкові зв'язки між ними;
- **показувати на карті** місця основних історичних подій, розгортання провідних історичних процесів;
- **встановлювати** хронологічну послідовність подій;
- **визначати** причини, суть та наслідки основних подій, явищ і процесів;

- **характеризувати** особистість, **аналізувати** та **визначати** наслідки діяльності провідних історичних діячів;
- **визначати** передумови й історичне значення основних історичних і культурних явищ та процесів;
- **порівнювати** особливості міського та сільського типів життя у різні історичні періоди, **визначати** суспільну роль різних верств населення, станових груп і класів;
- **описувати** повсякденне життя різних верств населення історичних періодів;
- **висловлювати** ставлення до історичних діячів доби, судження про доленосні події доби;
- **характеризувати** на прикладах стан розвитку господарства і торгівлі періоду;
- **характеризувати** культурні досягнення доби;
- **розпізнавати та стисло описувати** найвідоміші пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва.

Вступники повинні володіти такими навичками та вміннями з дисципліни «Історія України»:

- називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, обставини, учасників, результати подій, пам'ятки культури;
- визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їх послідовність та синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами;
- локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти (події, явища, процеси) на карті;
- описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам'ятки культури різних епох;

- характеризувати (визначати істотні характерні риси, складові, етапи, віхи) подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;
- встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;
- розпізнавати найвидатніші культурні пам'ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України, розкривати їхнє значення в українській культурній спадщині;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;
- встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;
- давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати;
- працювати з історичними документами різного змісту, а саме: встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

III. Зміст програми вступного випробування з дисципліни

Тема 1: Стародавня історія України

Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.

Дати:

IV- середина III тис. до н.е. – розселення племен трипільської культури на території України;

V- VII ст. – Велике розселення слов'ян.

Поняття та терміни: «історичні джерела», «археологічна культура», «палеоліт», «мезоліт», «неоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «колонізація».

Тема 2: Виникнення та розквіт Київської Русі

Розселення східнослов'янських племінних союзів. Утворення Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Спорудження Софійського собору.

Дати:

882 р. – об'єднання північних та південних руських земель Олегом;

988 р. – запровадження християнства як державної релігії;

1019 – 1054 рр. – князювання Ярослава Мудрого в Києві;

Персоналії: Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах.

Поняття та терміни: «племінний союз», «князь», «язичництво», «християнство».

Тема 3: Київська Русь за часів роздробленості.

Галицько-Волинська держава

Правління Ярославичів. Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава в Києві. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Романовича.

Дати:

1187 р. – перша згадка назви «Україна» в писемних джерелах;

1097 р. – Любецький з'їзд князів;

1199 р. – утворення Галицько-Волинської держави;

1238 – 1264 рр. – правління Данила Романовича;

1240 р. – захоплення Києва монголами.

Персоналії: Ярослав Осмомисл, Роман Мстиславович, Данило Романович, Лев Данилович, Юрій I Львович, Юрій II Болеслав.

Поняття та терміни: «роздробленість».

Тема 4: Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX -XIV ст.

Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Розвиток культури та освіти Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Поширення писемності.

Дати:

1056 – 1057 рр. – створення Остромирового Євангелія;

1113 р. – укладення першої редакції «Повісті минулих літ»;

1187 р. – створення «Слова о полку Ігоревім».

Персоналії: літописець Нестор, Іларіон, іконописець Алімпій.

Поняття та терміни: «вотчинне землеволодіння», «бояри», «смерди», «ікони», «билини», «літопис», «мозаїка», «фреска», «книжкова мініатюра».

Тема 5: Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.)

Боротьба Польщі, Угорщини та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхідження українських земель до

складу Литовської держави. Кревська унія. Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Туреччини. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.

Дати:

1362 р. – битва на річці Сині Води;

1385 р. – укладення Кревської унії;

1449 р. – утворення Кримського ханства;

1471 р. – остаточна ліквідація Київського князівства;

1489 р. – перша згадка про українських козаків у писемних джерелах.

Персоналії: Хаджі Гірей, Костянтин Іванович Острозький, Юрій Дрогобич.

Поняття та терміни: «шляхта», «панщина», «магдебурзьке право», «магістрат», «цехи», «дума».

Тема 6: Українські землі в другій половині XVI ст.

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 90-х років XVII ст. Братський рух. Реформаційний та контрреформаційний рухи в Україні. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.

Дати:

1556 – 1561 р. – Створення Пересопницького Євангелія;

1556 р. – заснування князем Д. Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої Січі;

1569 р. – Люблінський сейм (Люблінська унія). Утворення Речі Посполитої;

1596 р. – Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви.

Персоналії: Василь-Костянтин Острозький, Дмитро Вишневецький, Герасим Смотрицький, Іван Федоров.

Поняття та терміни: «українська шляхта», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «Запорозька Січ», «старшина», «клеїноди», «греко-католицька церква», «братство».

Тема 7: Українські землі в першій половині XVII ст.

Зміни в соціально-економічному житті. Розвиток міст. Вплив Берестейської унії на розвиток церковного життя в Україні. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у Хотинській війні. Козацькі повстання 1620 – 1630-х рр.

Дати:

1621 р. – Хотинська війна;

1637 – 1638 рр. – повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні;

1632 р. – утворення Києво-Могилянської колегіуму.

Персоналії: Петро Конашевич-Сагайдачний, Петро Могила, Іпатій Потій, Йов Борецький.

Поняття та терміни: «показачення».

Тема 8: Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.

Дати:

1648 р. – Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви;

1649 р. – Зборівська битва. Укладення Зборівського договору;

1651 р. – Берестецька битва. Укладення Білоцерківського договору;

1652 р. – Батозька битва;

1654 р. – укладення українсько-російського договору

Персоналії: Б. Хмельницький, І. Богун.

Поняття та терміни: «Національно-визвольна війна», «Військо Запорозьке», «Гетьманщина».

Тема 9: Українські землі в 60 – у 80-ті рр. XVII ст.

Гетьманування І. Виговського. Ухвалення Гадяцьких пунктів. Московсько-українська війна. Гетьманування Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Чигиринські походи турецько-татарського війська. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Дати:

1659 р. – Конотопська битва;

1667 р. – Андрусівський договір;

1681 р. – Бахчисарайський мирний договір;

1686 р. – «Вічний мир».

Персоналії: І. Виговський, П. Тетеря, П. Дорошенко, І. Брюховецький, І. Сірко, Ю. Хмельницький, Д. Многогрішний, І. Самойлович.

Поняття та терміни: «Руїна».

Тема 10: Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепи, І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» 1734 р. Розвиток культури та освіти.

Дати:

1708 – 1709 рр. – національно-визвольна акція гетьмана І. Мазепи;

1709 р. – Полтавська битва;

1710 р. – ухвалення Конституції Пилипа Орлика;

1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.

Персоналії:

І.Мазепа, І.Скоропадський, П.Полуботок, Д.Апостол, П.Орлик, Ф.Прокопович.

Поняття та терміни: «Конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «козацьке бароко», «козацькі літописи».

Тема 11: Українські землі в другій половині XVIII ст.

Гетьманування К. Розумовського. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Заселення Південної України. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. Зміни в політичному становищі Правобережної України після поділів Речі Посполитої. Розвиток культури, науки, освіти.

Дати:

1764 р. – остаточна ліквідація гетьманства;

1768 р. – Коліївщина;

1775 р. – остаточна ліквідація царським урядом Запорозької Січі;

1783 р. – царський указ про закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.

Персоналії: К. Розумовський, П. Калнишевський, Г. Сковорода, М. Березовський, І. Григорович-Барський, А. Ведель, Д. Бортнянський.

Поняття та терміни: «автономія», «Нова (Підпільненська) Січ», «Задунайська Січ», «Коліївщина», «паланка», «зимівник».

Тема 12: Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Включення українських земель до складу Російської імперії. Адміністративно-територіальний поділ українських земель. Промисловий переворот та зародження ринкової економіки. Розвиток національного руху. Поширення на Україну російського та польського суспільних рухів. Повстання під проводом У. Кармалюка.

Дати:

1798 р. – вихід друком «Енеїди» Івана Котляревського;

грудень 1825 – січень 1826 рр. – повстання Чернігівського полку;

1830-1831 – Польське повстання;

1846 -1847 рр. – діяльність Кирило-Мефодіївського товариства.

Персоналії: І. Котляревський, М. Костомаров, П. Куліш, М. Гулак, Т. Шевченко.

Поняття та терміни: «промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «національна ідея», «декабристи», «масонство».

Тема 13: Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії, адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель, реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі, діяльність «Руської трійці». Діяльність Головної руської ради (ГРР).

Дати:

1816 р. – створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників;

1833 – 1837 рр. – діяльність «Руської трійці»;

1848 р. – скасування панщини в Галичині.

Персоналії: М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький,
Л. Кобилиця, І. Могильницький.

Тема 14: Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.

Національне відродження. Відкриття університетів. Зміни в освіті. Поява «Історії русів». Розвиток літератури, мистецтва.

Дати:

1805 р. – відкриття університету у Харкові;

1834 р. – відкриття університету в Києві.

Персоналії: П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко, М. Максимович, М. Остроградський, В. Каразін.

Тема 15: Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.

Реформи 60 – 70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Заснування та діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства».

Дати:

1863 р. – Валуєвський циркуляр;

1876 р. – Емський указ.

Персоналії: В. Антонович, М. Драгоманов, П. Чубинський, Б. Грінченко.

Поняття та терміни: «земства», «громадівський рух», «Братство тарасівців».

Тема 16: Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст.

Національна політика австрійського уряду щодо українських земель. Розвиток кооперативного руху,

трудова еміграція. Політизація національного руху й утворення перших політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української Національно-демократичної партії (УНДП), Української соціал-демократичної партії (УСДП). Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».

Дати:

1868 р. – створення у Львові товариства «Просвіта»;

1873 р. – створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від **1892 р.** – Наукового товариства ім. Т. Шевченка);

1890 р. – створення Русько-української радикальної партії.

1899 – створення УНДП.

Персоналії: Ю. Бачинський, М. Грушевський, Є. Левицький, І. Франко, М. Павлик.

Поняття та терміни: «трудова міграція», «українофіли», «москвофіли», «народовці», «партія», «нова ера».

Тема 17: Культура України в другій половині XIX – початку XX ст.

Піднесення української культури. Освіта. Недільні школи на Наддніпрянській Україні. Розвиток науки. Розвиток літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Церковне життя.

Дати:

1865 р. – відкриття Новоросійського університету.

Персоналії: І. Мечников, Д. Яворницький, І. Нечуй-Левицький, П. Мирний, Л. Українка, І. Франко, М. Старицький, М. Кропивницький, І. Карпенко-Карий, М. Садовський, П. Саксаганський, М. Заньковецька, М. Лисенко, С. Гулак-Артемівський, М. Пимоненко, А. Кримський, Д. Заболотний, М. Коцюбинський, В. Стефаник, М. Леонтович, С. Крушельницька.

Поняття: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм».

Тема 18: Українські землі у складі Російської імперії на початку ХХ ст.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Становлення і консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Розвиток самостійницької і автономістської течій в національному русі. Події революції 1905 – 1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907 – 1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.

Дати:

1900 р. – утворення РУП, першої політичної партії Наддніпрянської України.

Персоналії: Є. Чикаленко, С. Єфремов, С. Петлюра, М. Міхновський.

Поняття та терміни: «монополія», «економічна криза».

Тема 19: Західноукраїнські землі на початку ХХ ст.

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив Української греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення Західної України. Боротьба політичних партій Західної України за реформу виборчої системи.

Персоналії: А. Шептицький, К. Трильовський, І. Боберський, А. Волошин.

Тема 20: Україна в Першій світовій війні

Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг

воєнних дій на території України. Діяльність російської та австрійської адміністрації в Галичині. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.

Дати:

Серпень 1914 р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України.

1916 р. – Брусилівський прорив.

Персоналії: К. Левицький, Д. Дорошенко, О. Бобринський.

Поняття та терміни: «Світова війна», «Союз визволення України», «Головна українська рада», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство».

Тема 21: Українська революція

Революційні події в Україні у 1917 – на початку 1918 р. Еволюція поглядів політичних сил України щодо самовизначення українців (Універсали Центральної Ради). Політика Української Центральної Ради в умовах загострення конфлікту з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки. Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.

Дати:

Березень 1917 р. – утворення Української Центральної Ради;

Квітень 1917 р. – Всеукраїнський Національний конгрес;

Червень 1917 р. – Перший Універсал Центральної Ради;

Липень 1917 р. – Другий Універсал Центральної Ради, збройний виступ самостійників;

Листопад 1917 р. – Третій Універсал Центральної Ради, проголошення УНР;

Січень 1918 р. – Четвертий Універсал Центральної Ради, проголошення незалежності УНР.

Персоналії: М. Грушевський, С. Єфремов, В. Антонов-Овсієнко, Ю. Коцюбинський.

Поняття та терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний секретаріат», «Народний секретаріат», «українізація армії», «регіональні республіки».

Тема 22: Україна в боротьбі за збереження державної незалежності

(1918 – 1920 рр.)

Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу, Військова конвенція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною. Прийняття Конституції УНР. Гетьманський переворот і утворення Української Держави. Утворення ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Акт злуки УНР та ЗУНР. Окупація військами Антанти півдня України. Денікінський режим в Україні. «Київська катастрофа». Більшовицький режим в Україні. Друга радянсько-українська війна. Прийняття Конституції УСРР 1919 р. «Чортківська офензива». Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Утворення Галицької СРР. Другий «Зимовий похід» Армії УНР.

Дати:

січень (лютий) 1918 р. – Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу;

29 квітня 1918 р. – державний переворот і прихід до влади П. Скоропадського;

14 листопада 1918 р. – утворення Директорії;

листопад 1918 р. – проголошення ЗУНР;

22 січня 1919 р. – Акт злуки;

грудень 1919 – травень 1920 р. – перший «Зимовий похід» військ УНР;

квітень 1920 р. – Варшавська угода;

березень 1921 р. – Ризький мирний договір;

листопад 1921 р. – Другий «Зимовий похід» військ УНР.

Персоналії: П. Скоропадський, К. Левицький, Д. Вітовський, Є. Петрушевич, С. Петлюра, В. Винниченко, Х. Раковський, Н. Махно, Ю. Тютюнник.

Поняття та терміни: «Директорія», «Українська Галицька армія», воєнний комунізм, УСРР.

Тема 23: Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.)

Входження УСРР до складу СРСР. Голод у південних губерніях УСРР. Неп в УСРР. Відбудова народного господарства. Початок курсу на індустріалізацію. Політика «коренізації» в УСРР. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження в літературі та театрі. Утворення ВУАН. Боротьба з націонал-комунізмом.

Дати:

1921 – 1923 рр. – голод в Україні;

1922 р. – входження УСРР до складу СРСР;

1923-1933 рр. – політика «українізації»;

1925 р. – завершення відбудови промисловості, курс на індустріалізацію.

Персоналії: Л. Каганович, О. Шумський, М. Скрипник, М. Волобуєв, М. Хвильовий (Фітільов), Г. Юра, Л. Курбас, М. Бойчук, О. Довженко.

Поняття та терміни: «індустріалізація», «українізація», «автокефальна церква».

Тема 24: Радянська модернізація України (1929 -1938 рр.)

Радянська модернізація в Україні. Зміна соціальної структури суспільства в Україні. Суспільно-політичне, соціально-економічне, культурне та релігійне життя.

Масові репресії. Ідеологізація суспільного життя, культ особи. Згортання українізації.

Дати:

1928 р. – «Шахтинська справа»;

1929 – 1938 рр. – період радянської модернізації в Україні;

1929 р. – справа СВУ;

1929 р. – рік «великого перелому», початок суцільної індустріалізації;

1932 – 1933 рр. – Голодомор – геноцид українського народу;

1934 р. – перенесення столиці України з Харкова до Києва;

Персоналії: О. Стаханов, П. Постишев, С. Косіор, М. Скрипник, Й. Сталін.

Поняття та терміни: «форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «голодомор», «геноцид», «розстріляне відродження».

Тема 25: Західноукраїнські землі (1921 – 1938 рр.)

Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Економіка українських земель. Українські суспільно-політичні рухи, радикалізація політичного життя в 1930-х роках.

Дати:

1929 р. – утворення ОУН;

1930 р. – польська «пацифікація» у Східній Галичині;

15 березня 1939 р. – проголошення незалежності Карпатської України.

Персоналії: Є. Коновалець, Д. Донцов, С. Бандера, А. Мельник, В. Липинський, А. Шептицький, А. Волошин.

Поняття та терміни: «осадництво», «пацифікація», «русофільство», «русинство», «українофільство».

Тема 26: Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.)

Початок Другої світової війни. Включення Західної України, Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Початок Великої Вітчизняної війни, окупація України. Встановлення окупаційного нацистського режиму. Розгортання радянського партизанського руху. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Визволення України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Перемога у Великій Вітчизняній війні.

Дати:

23 серпня 1939 р. – радянсько-німецький пакт про ненапад (пакт Молотова-Ріббентропа);

1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни;

17 вересня 1939 р. – вступ Червоної армії на територію західної України;

15 листопада 1939 р. – Східну Галичину і Волинь включено до складу УРСР;

2 серпня 1940 р. – Південну і Північну Бессарабію та Північну Буковину включено до складу УРСР;

22 червня 1941 р. – початок радянсько-німецької війни;

30 червня 1941 р. – проголошення Акта про відновлення Української Держави;

грудень 1942 р. – початок звільнення України;

6 листопада 1943 р. – визволення Києва;

січень-лютий 1944 р. – Корсунь-Шевченківська наступальна операція;

вересень-жовтень 1944 р. – Карпатсько-Ужгородська наступальна операція;

28 жовтня 1944 р. – визволення всієї території України;

9 травня 1945 р. – День Перемоги, завершення Великої Вітчизняної війни.

Персоналії: С. Тимошенко, М. Кирпонос, С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров, А. Мельник, С. Бандера, Р. Шухевич, О. Довженко, О. Теліга.

Поняття та терміни: «депортація», «план «Ост», «новий порядок», «рух Опору», «колабораціонізм», «Голокост», «радянізація».

Тема 27: Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр.

Зовнішньополітична діяльність УРСР. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова великих індустріальних об'єктів. Розгортання ідеологічних кампаній. Радянізація західних областей України. Голод в Україні 1946 – 1947 рр. Боротьба ОУН та УПА.

Дати:

квітень 1945 р. – Україна стає співзасновницею ООН;

1946 – 1947 рр. – голод в Україні;

березень 1946 р. – «самороспуск» УГКЦ;

квітень – липень 1947 р. – операція «Вісла».

Персоналії: Д. Мануїльський, О. Гончар, Й. Сліпий.

Поняття та терміни: «операція «Вісла», «ждановщина», «космополітизм», «лисенківщина».

Тема 28: Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.)

Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Будівництво потужних індустріальних об'єктів. Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950 – 1960-х рр.: припинення масових репресій, політична реабілітація безвинно засуджених. Зміни в промисловості, сільському господарстві, соціальній сфері. Реформування управління економікою. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 – початку 1960-х рр.

Дати:

лютий 1954 р. – входження Кримської області до складу УРСР;

1956 р. – XX з'їзд КПРС;

1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки.

Персоналії:

О. Кириченко, А. Горська, І. Дзюба, Л. Костенко, Л. Лук'яненко, Є. Сверстюк, І. Світличний, В. Симоненко.

Поняття та терміни: «лібералізація», «відлига», «політична реабілітація», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство».

Тема 29: Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.)

Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Конституція УРСР 1978 р. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Тенденції розвитку соціальної сфери. Культура і духовне життя. Русифікація. Друга хвиля дисидентського руху.

Дати:

1965 р. – реформи у сільському господарстві і промисловості («косигінська рнформа»);

1972 р. – зміна політичного керівництва УРСР. В. Щербицький;

1976 р. – утворення Української Гельсінської групи.

Персоналії: В. Чорновіл, В. Марченко, С. Параджанов, В. Романюк, М. Руденко, В. Стус, П. Шелест, В. Щербицький.

Поняття та терміни: «застій», «номенклатура», «дефіцит», «урбанізація», «русифікація», «самвидав», «правозахисник».

Тема 30: Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України

Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Фінансове становище та рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, виникнення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради. Здобуття Україною незалежності: прийняття Верховною Радою Декларації про державний суверенітет, Акт проголошення незалежності України, проведення референдуму та виборів Президента України.

Дати:

квітень 1985 р. – початок «перебудови»;

26 квітня 1986 р. – вибух на Чорнобильській АЕС;

вересень 1989 р. – виникнення Народного Руху України (Народний рух України за перебудову);

березень 1990 р. – перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР;

16 липня 1990 р. – прийняття Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України;

24 серпня 1991 р. – прийняття Верховною Радою Акта проголошення незалежності України;

1 грудня 1991 р. – всеукраїнський референдум і вибори Президента України.

Персоналії: В. Івашко, І. Драч, Л. Кравчук.

Поняття та терміни: «перебудова», «інфляція», «гласність», «плюралізм», «суверенітет» «багатопартійність», «ринкові відносини».

Тема 31: Україна в умовах незалежності

Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних

Сил України. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України 1994 р. Прийняття Конституції України 1996 р. та змін до неї. Прийняття державної символіки. Формування інституту громадянства. Приватизація засобів виробництва, лібералізація цін, грошова реформа, диференціація суспільства.

Дати:

6 грудня 1991 р. – заснування Збройних Сил України;
липень 1994 р. – обрання Л. Кучми Президентом України;
1995 р. – Україна стає членом Ради Європи;
28 червня 1996 р. – прийняття Конституції України;

Персоналії: Л. Кучма.

Поняття та терміни: «революція на граніті», «приватизація», «громадянське суспільство», «демократія», «правова держава», «європейська інтеграція».

Тема 32: Україна на сучасному етапі історії

Інтегрування України у світове співтовариство. Програма «Східне партнерство» ЄС і Україна. Політико-партійне життя. Економічні реформи. «Помаранчева революція» 2004 р. «Газові» та «торгівельні війни» з Росією. «Євромайдан» і «Революція Гідності» 2014-15 рр. Агресія Росії проти України. Анексія Криму. Війна на сході України. Антитерористична операція. Президентські вибори 2014 р. Угода про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС). Культурний розвиток України в умовах глобалізованого світу. Україна – суверенна європейська держава.

Дати:

жовтень-грудня 2004 р. – «Помаранчева революція», обрання Президентом України В. Ющенка;
2008 р. – вступ України до Світової організації торгівлі

(СОТ);

січень 2010 р. – обрання Президентом України В. Януковича;

листопад 2013 – лютий 2014 рр. – «Революція гідності»;

2014 р. – підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС);

червень 2014 р. – обрання П.Порошенка Президентом України.

Персоналії: В. Ющенко, В. Янукович, П. Порошенко.

Поняття та терміни: «Євромайдан», «Революція Гідності», «Небесна сотня», «сепаратизм», «антитерористична операція» (АТО), «анексія», «тимчасово окупована територія».

IV. Критерії оцінювання тестових завдань

Тестовий бал обчислюється як арифметична сума всіх набраних балів, які можна отримати, правильно виконавши всі завдання тесту, - 200.

Загальна кількість балів обраховується за формулою

$$N = n \cdot 2 + 100,$$

де N – загальна кількість балів;

n – кількість правильних відповідей.

Тест містить завдання таких форм:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді;
2. Завдання з вибором кількох правильних відповідей;
3. Завдання на встановлення відповідності.

Оцінювання тестових завдань різного типу здійснюється за такими схемами:

I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді складається з чотирьох варіантів, серед яких потрібно вибрати один правильний. За виконання завдання можна

отримати 0 або 1 бал. Завдання вважатиметься виконаним правильно, якщо обрано і позначено в бланку правильний варіант відповіді. Якщо позначено неправильний варіант відповіді, позначено два або більше варіантів відповіді (навіть якщо серед них є правильний) або якщо не позначено жодного варіанта відповіді, завдання вважатиметься виконаним помилково і за нього нараховуватиметься 0 балів.

II. У завданні з вибором кількох правильних відповідей слід вибрати всі правильні варіанти. За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал, за кожну неправильну – 1 бал віднімається.

III. У завданні на встановлення відповідності за кожну правильну пару нараховується 1 бал. Максимальна кількість балів за кожне із завдань цього типу – 4.

V. Рекомендована література

Підручники

1. Лях Р.Д., Темірова Н.Р. Історія України: підруч. для 7 кл. / Р. Лях, Н. Темірова. - 4-те вид., випр. - К.: Генеза, 2003. - 190 с.: іл.
2. Свідерський Ю.Ю., Ладиченко Т.В. Романишин Н.Ю. Історія України: Підручник для 7 кл. / Ю.Ю. Свідерський, Т.В. Ладиченко, Н.Ю. Романишин. - К.: Грамота, 2007. - 272 с.: іл.
3. Смолій В.А. Історія України: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В.А. Смолій, В.С. Степанков. - К.: Генеза, 2007. - 224 с.: іл., карти.
4. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України. 8 клас: Підручник для загальноосвіт. навч. закл. / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. - Х.: АН ГРО плюс, 2008. - 256 с.: іл.

5. Швидько Г.К. Історія України, XVI-XVIII ст.: Підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Г.К. Швидько. - К.: Генеза, 2008. - 336 с.: іл., карти.
6. Струкевич О.К. Історія України: Підручн. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.К. Струкевич. - К.: Грамота, 2009. - 288 с.: іл.
7. Турченко Ф.Г. Історія України: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Ф.Г. Турченко, В.М. Мороко. - 2-ге вид. - К.: Генеза, 2011. - 352 с.: іл., карти.
8. Реєнт О.П., Малій О.В. Історія України: Підручн. для 10 класу загальноосвіт. навч. закл. / О.П. Реєнт, О.В. Малій. - К.: Генеза, 2010. - 240 с.
9. Турченко Ф.Г. Новітня історія України. Частина перша. 1914 - 1939. Підруч. для 10-го кл. серед. загальноосвіт. навч. закл. / Ф.Г. Турченко. - Вид. 3-тє, виправл. та допов. - К.: Генеза, 2003. - 352 с.: іл.
10. Турченко Ф.Г. Новітня історія України (1939 - початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го кл. серед. загальноосв. навч. закл. / Ф.Г. Турченко, П.П. Панченко, С.М. Тимченко. - Вид. 5-тє, доопрац. й допов. - К.: Генеза, 2006. - 384 с.: іл., карти.

Посібники

1. Власов В. Історія України: типові тестові завдання. ЗНО 2014 / В. Власов. - К.: Літера ЛТД, 2014. - 128 с.
2. Гісем О.В. Історія України. Збірник типових тестових завдань: навч. посіб. / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. - К.: Український центр підготовки абітурієнтів, 2013. - 208с.
3. Гісем О.В., Мартинюк О.О., Трухан О.Ф. Історія України. 7-9 класи: Наочний довідник / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк, О.Ф. Трухан. - К., Харків: Веста, 2007. - 176 с.

4. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України. 10-11 класи: Наочний довідник / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. - К., Х.: Веста, 2007. - 152 с.
5. Земерова Т. Історія України: Посібник-репетитор для підготовки до ЗНО / Т. Земерова. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. - 560 с.
6. Історія України: комплексний довідник / Воропаєва В.В., Губіна С.Л., Земерова Т.Ю., Коніщева С.Є. - Харків, 2013. - 488 с.
7. Кульчицький С.В., Мицик Ю.А., Власов В.С. Історія України: Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх закладів / С.В. Кульчицький, Ю.А. Мицик, В.С. Власов. - К.: Літера ЛТД, 2010 - 528 с.
8. Панчук І. Історія України. Комплексна підготовка до ЗНО 2014 / І. Панчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. - 464 с.
9. Пометун О.І., Власов В.С., Фрейман Г.О. Історія України: збірник тестових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / О.І. Пометун, В.С. Власов, Г.О. Фрейман. - К.: Генеза, 2010 - 127 с.
10. Островський В.В. Готуємося до зовнішнього незалежного оцінювання: збірник тестових завдань з історії України / В.В. Островський. - 2-ге видання, доповнене. - Тернопіль: Мандрівець, 2014. - 424 с.: іл.

VI. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул Приходька, 75, т. 22-25-39;
2. Обласна наукова бібліотека – м.Рівне, м-н Короленка, 6, т. 22-70-63;
3. Український центр оцінювання якості освіти – м. Київ, вул.Чорновола, 24, т.8-800-502-43-30;
4. www.testportal.com.ua;

Національний університет
водного господарства
та природокористування

5. www.lvtest.org.ua;
6. www.zno-kharkiv.org.ua;
7. zno.academia.in.ua.

Національний університет
водного господарства
та природокористування